

Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία

02 / 19

10 Ιουλίου 2019

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Επισκόπηση Τριμηνιαίας

Διεθνές περιβάλλον:

Επιβράδυνση μεγέθυνσης φέτος, επιτάχυνση το 2020

- **Παγκόσμια ανάπτυξη 3,6%** το 2018, προσδοκία για **ρυθμό ανάπτυξης 3,2% το 2019** και επιτάχυνση σε 3,5% το 2020
 - **Αρνητικές επιδράσεις** από εξασθένηση διεθνούς εμπορίου και μεταποίησης, επιβράδυνση σε Ευρώπη και Κίνα, παρατεταμένη δυστοκία στις διαπραγματεύσεις για το Brexit
- **Α' τριμ. 2019: Ενδείξεις σταθεροποίησης ανάκαμψης**, έναντι προηγούμενου τριμήνου. 1,8% στις χώρες ΟΟΣΑ, όσο στο δ' τρίμ. 2018, από 2,6% το ίδιο τρίμηνο πέρυσι
 - Κυρίως από συνέχιση θετικών επενεργειών της προ-κυκλικής πολιτικής στην οικονομία ΗΠΑ και ώθηση από την υποστηρικτική νομισματική και δημοσιονομική πολιτική στην οικονομία της Κίνας

Διεθνές περιβάλλον: προκλήσεις μεσοπρόθεσμα

Παγκοσμίως

- Συνέχιση - κλιμάκωση πολιτικών εμπορικού προστατευτισμού → Δυσκολία ομαλοποίησης εμπορικών σχέσεων ΗΠΑ - Κίνας
- Σχέσεις ΗΠΑ – Ιράν, με πιθανές αλυσιδωτές αντιδράσεις σε χώρες του Κόλπου και παραγωγή πετρελαίου
- Επιπτώσεις οικονομικής πολιτικής στο ιδιωτικό χρέος στην Κίνα
- Παρατεταμένη αστάθεια σε Τουρκία και Αργεντινή

Ευρώπη

- **Brexit:** παρατεταμένη αβεβαιότητα για συμφωνία μεταξύ ΗΒ και ΕΕ
- Κατεύθυνση νομισματικής πολιτικής ΕΚΤ (παράταση χαμηλών επιτοκίων)
- Προβλήματα στο κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας

Νέα επιβράδυνση ανάπτυξης στο α' τρίμηνο του 2019

α' τρίμ. 2019: **+1,3%**, έναντι +1,6% στο δ' τρίμ. '18 και 2,6% στο α' τρίμ. '18

Η μικρότερη αύξηση στη διετία ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας

Σημαντικότερες μεταβολές στις συνιστώσες του ΑΕΠ:

- Ενίσχυση επενδύσεων κατά 21,2%, έναντι υποχώρησης 23,2% πριν ένα έτος
 - Κυρίως από διεύρυνση των αποθεμάτων (+€1,1 δισεκ., 75,5% της ανόδου). Ο σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου ήταν 7,9% υψηλότερος από το α' τρίμ. 2018, όταν υποχωρούσε κατά 9,0%.
 - Άνοδος επενδύσεων σε λοιπές κατασκευές (κυρίως ΠΔΕ) και μεταφορικά μέσα.
- Μικρή αύξηση ιδιωτικής κατανάλωσης, περικοπές στις καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου
 - +0,8% η ιδιωτική κατανάλωση, έναντι στασιμότητας ένα έτος νωρίτερα (-0,1%), περιστολή δημόσιας κατανάλωσης κατά 4,1%, σε συνέχεια -0,5% το α' τρίμ. 2018
- Διεύρυνση ελλείμματος ισοζυγίου εξωτερικού τομέα στο 2,4% του ΑΕΠ (+75% από πέρυσι)
 - Νέα άνοδος εξαγωγών, για τρίτο έτος στο α' τρίμηνο, αλλά ηπιότερη από ότι πριν ένα χρόνο (+4,0%, από +8,6%) ➔ αποκλειστικά από εξαγωγές υπηρεσιών (+8,7%). Εξαγωγές αγαθών: -0,7%
 - Μεγαλύτερη αύξηση εισαγωγών, +9,5%, κατόπιν υποχώρησης 7,5% πέρυσι. Μεγαλύτερη άνοδος στις εισαγωγές αγαθών (+9,9%) από ότι στις εισαγωγές υπηρεσιών (+5,5%)

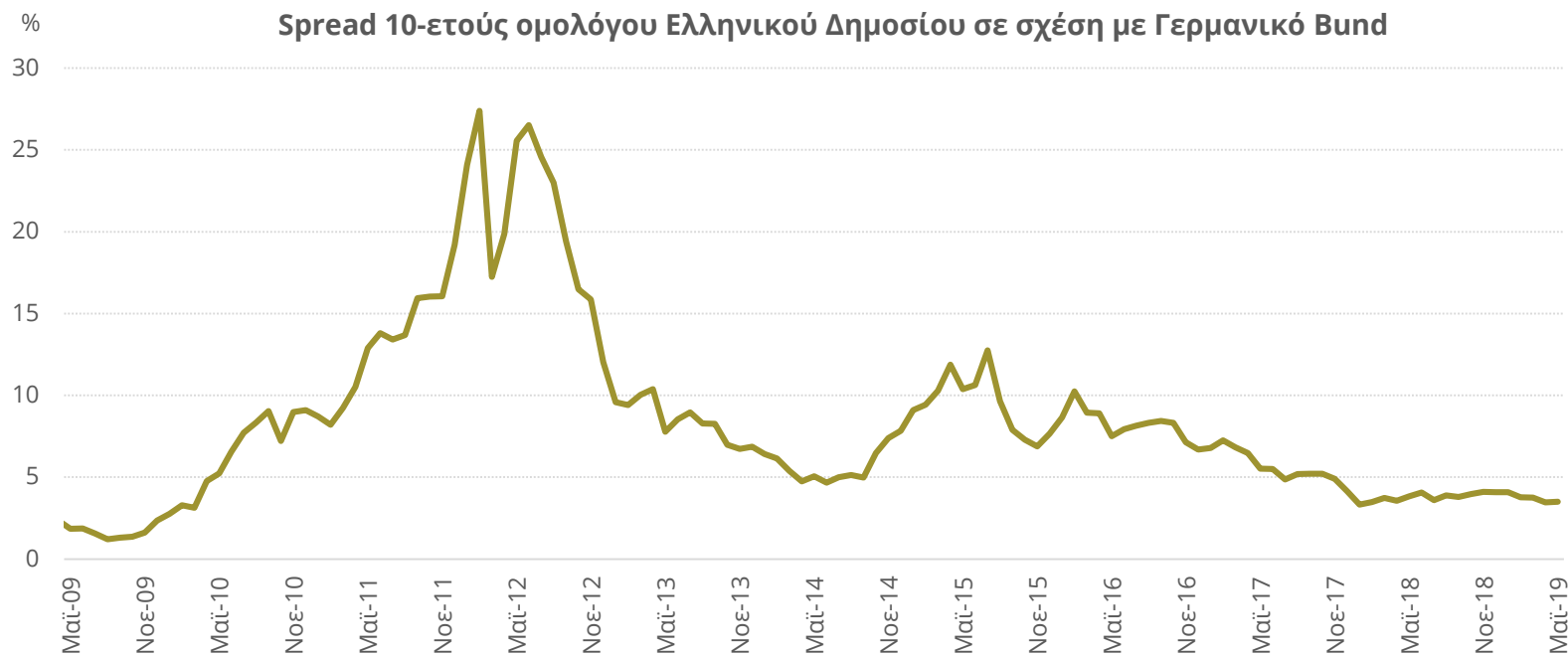

Επίτευξη ταμειακών στόχων Κρατικού Προϋπολογισμού στο πεντάμηνο

- **Αποτέλεσμα Ιαν. – Μαΐου 2019: έλλειμμα €1,76 δισεκ.,** έναντι στόχου ελλείμματος €3,05 δισεκ.
- **Πρωτογενές πλεόνασμα €916 εκατ.,** έναντι στόχου ελλείμματος €1,45 δισεκ. και πλεονάσματος πέρυσι €853 εκατ.
- Βελτίωση πρωτογενούς αποτελέσματος αποκλειστικά από υψηλότερα έσοδα
 - Υψηλότερες πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών κατά €996 εκατ.
 - *Είσπραξη €1,18 δισεκ. από επέκταση της σύμβασης παραχώρησης του ΔΑΑ*
 - Περισσότερα έσοδα από μεταβιβάσεις κατά €538 εκατ.
 - *Από τη διακράτηση ομολόγων του Δημοσίου από την ΤτΕ (ANFA's και SMP's).*
 - Μεγαλύτερη άνοδος δαπανών σε:
 - Μεταβιβάσεις προς ΟΚΑ (+€1,09 δισεκ.), λόγω καταβολής της νέας, έκτακτης συνταξιοδοτικής παροχής
 - Παροχές σε εργαζόμενους (+€461 εκατ.)

Σημαντική μείωση του κόστους νέου δανεισμού για το ελληνικό δημόσιο το δεύτερο τρίμηνο 2019

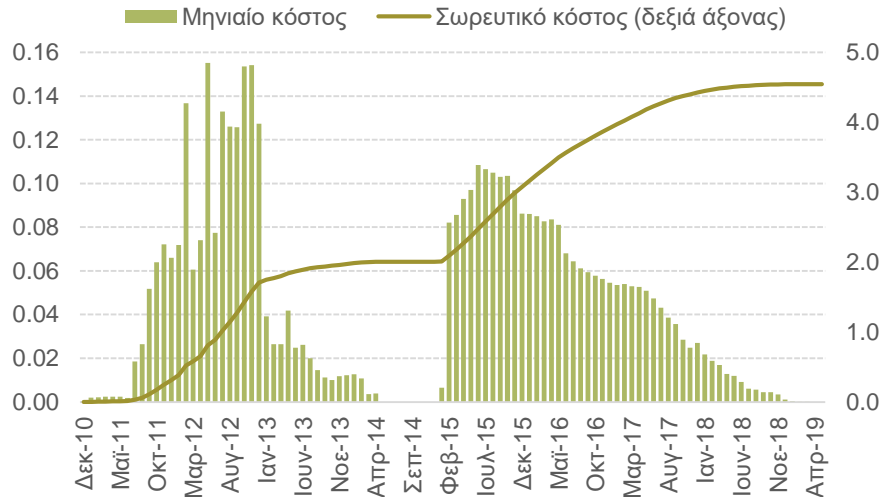

Πηγή: ΕΚΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

- Η απόδοση του 10-ετούς ομολόγου μειώθηκε τον Ιούνιο σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, χαμηλότερα του 2,5% (ελάχιστο τουλάχιστον από 1993)
- Η διαφορά σε σχέση με το Γερμανικό ομόλογο υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2009 (<300 μονάδες βάσης)

Σημαντικό το κόστος «προσφυγής» στον ΕΛΑ για τις τράπεζες

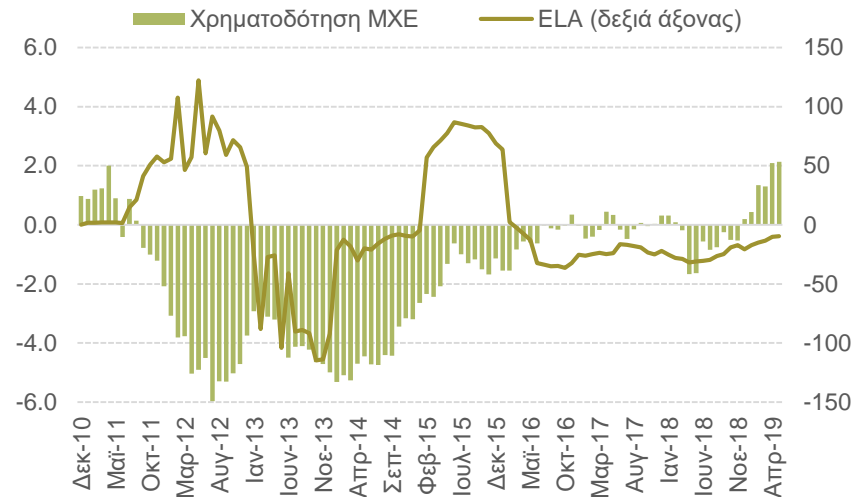
Εκτίμηση κόστους ΕΛΑ για τις τράπεζες* (€δισεκ.)

*Βάσει παραδοχής για μέσο κόστος επιβάρυνσης ίσο με 150 μονάδες

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΚΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

12-μηνες ροές (€ δισεκ.)

Ο μηχανισμός ΕΛΑ ήταν καθοριστικός για την παροχή ρευστότητας στις ελληνικές τράπεζες την περίοδο της κρίσης, αλλά είχε ...

- άμεσο σωρευτικό κόστος περί τα €4,5 δισεκ., εκ των οποίων €2 δισεκ. το 2011-14 και €2,5 δισεκ. το 2015-2019
- έμμεσο κόστος, επιβραδύνοντας το ρυθμό μείωσης των ΜΕΔ και επιδεινώνοντας την πιστοδοτική ικανότητα των τραπεζών (συντελεστής γραμ. συσχέτισης ΕΛΑ – χρηματοδότησης -0.07)

Τάσεις οικονομικών μεγεθών

Βιομηχανία

- Μικρή αύξηση βιομηχανικής παραγωγής στο πρώτο τετράμηνο, +0,8% αντί +0,1% πέρυσι.
- Περιορίζεται ο ΔΒΠ στην ΕΖ την ίδια περίοδο: -0,3% αντί +2,7%

Κατασκευές

- Κάμψη 18,5% στις Κατασκευές το πρώτο τρίμηνο φέτος, αντί μείωσης κατά 0,7% το 2018
- Πτώση σε αμφότερα Οικοδομικά Έργα και Έργα Πολιτικού Μηχανικού

Τουρισμός

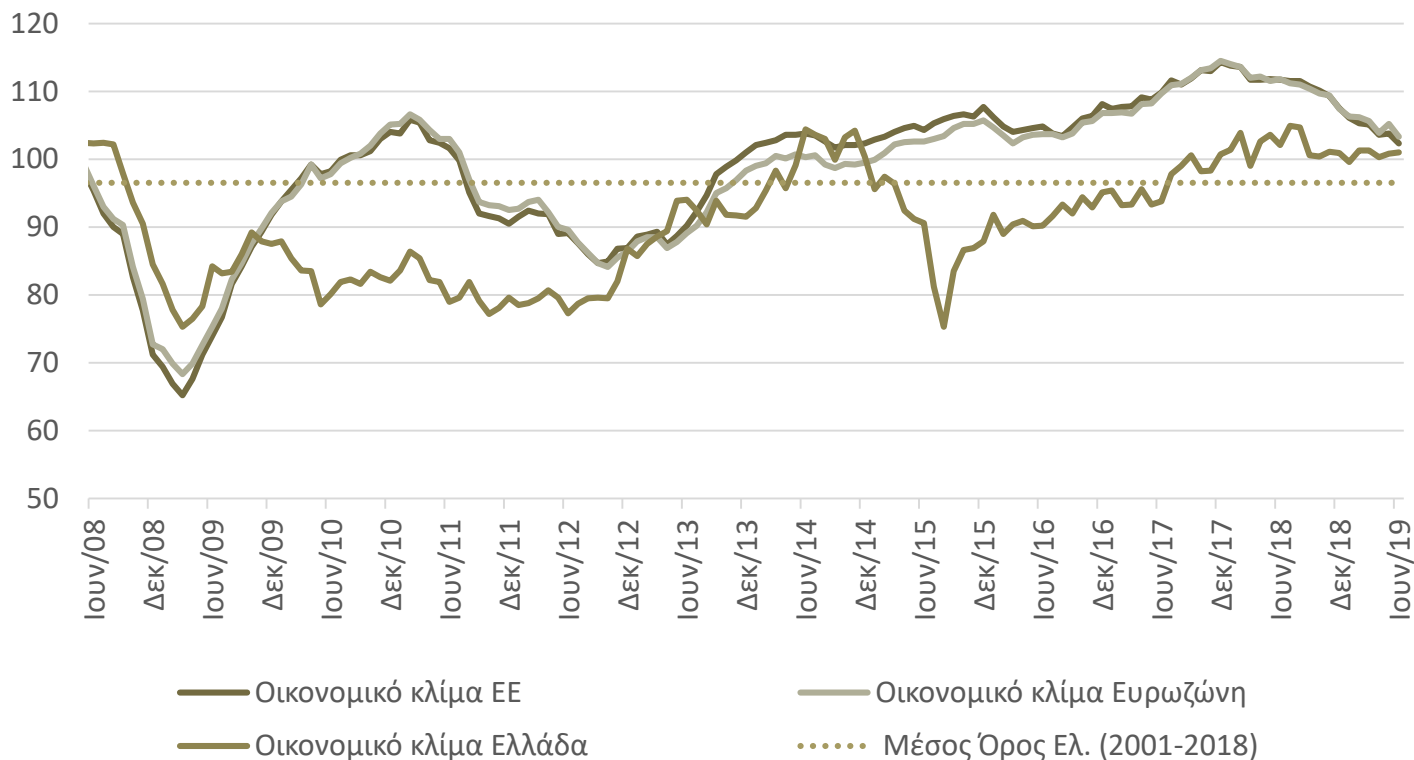
- Σε αρνητική τροχιά το πρώτο τρίμηνο του 2019, με -19,2% αντί 9,7% πριν ένα χρόνο
- Ωστόσο οι εισπράξεις από το εξωτερικό ενισχύονται (+22,8%)

Λιανικό Εμπόριο

- Μείωση στον όγκο του Λιανικού Εμπορίου 1,1% την περίοδο Ιαν. - Απρ. του 2019, σχεδόν όσο πέρυσι (+0,8%)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

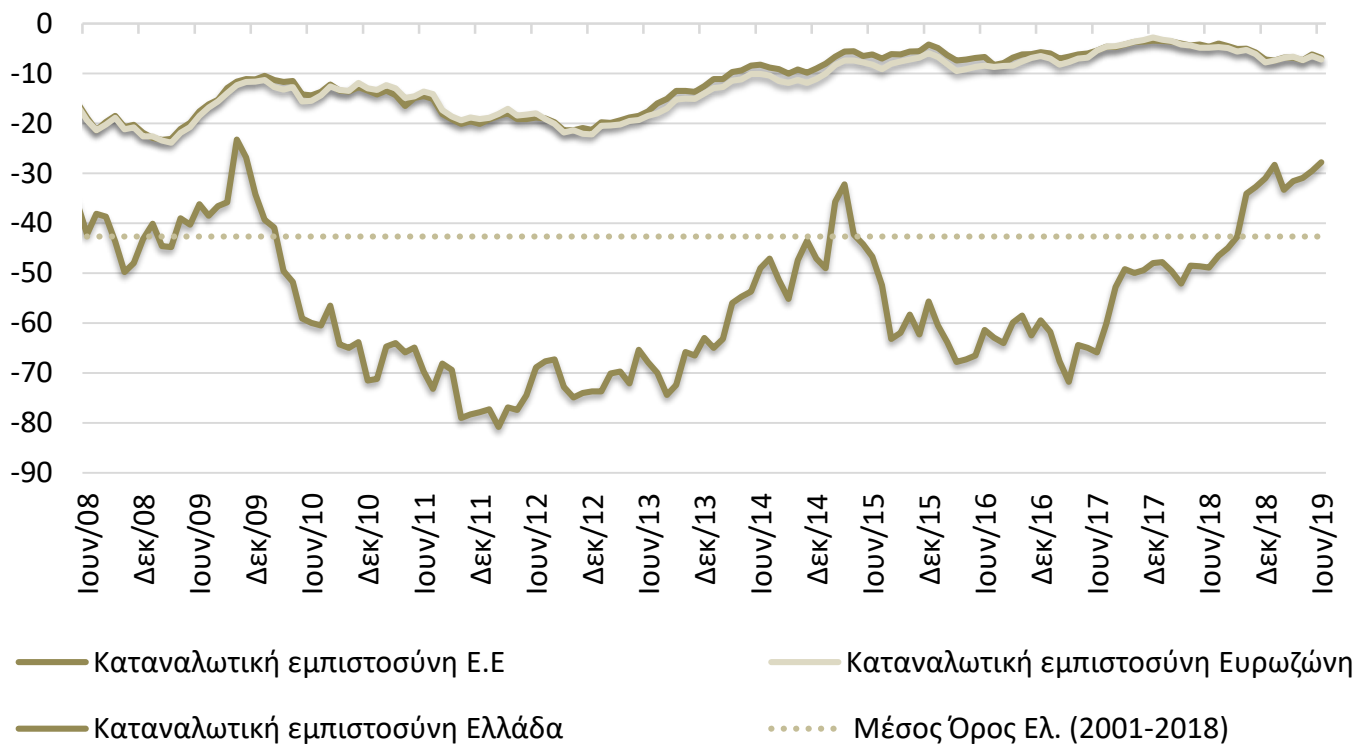

Πηγές: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Νέα, μικρή ανάκαμψη καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο β' τρίμ. 2019 Στο υψηλότερο επίπεδο από α' τρίμ. 2008

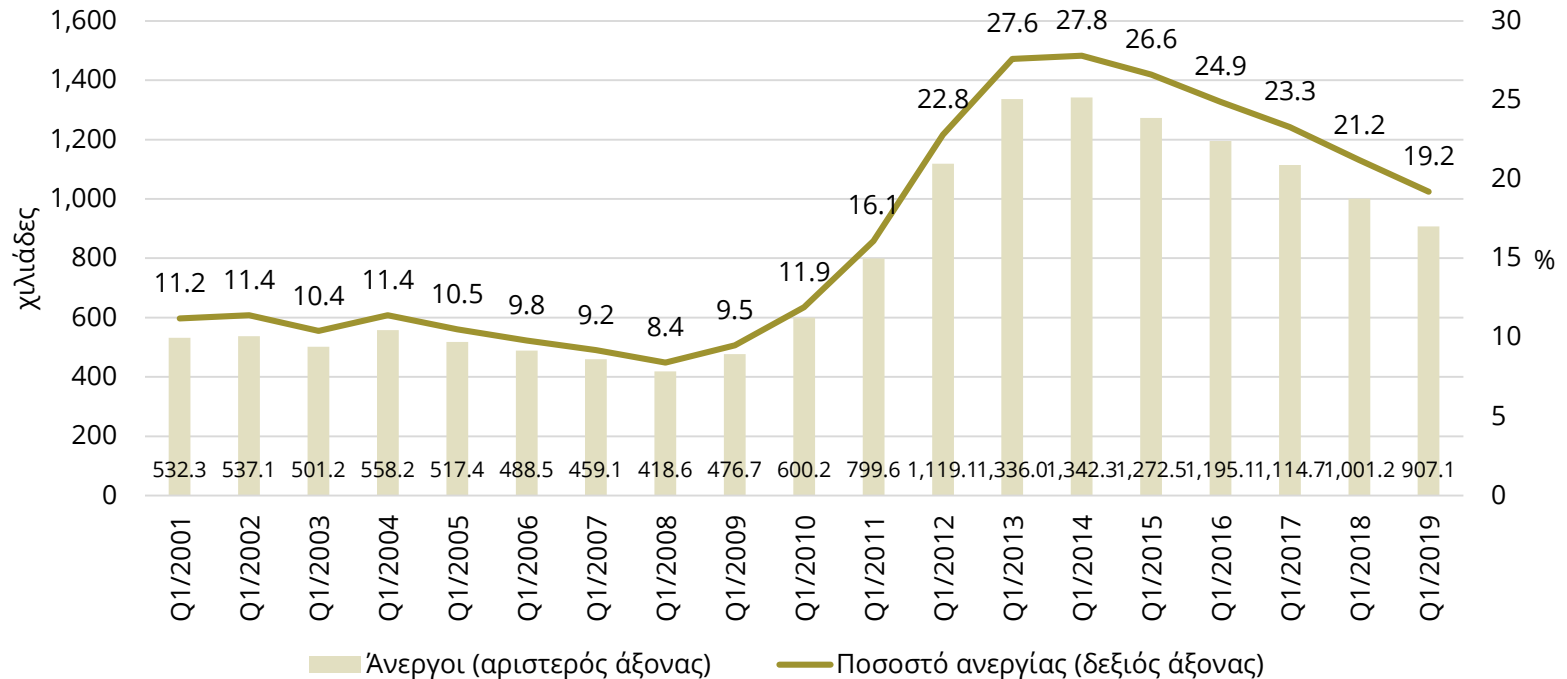
Καταναλωτική Εμπιστοσύνη

Πηγές: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Περαιτέρω πτώση ανεργίας, για 20^ο συνεχόμενο τρίμηνο

Αριθμός ανέργων και ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα

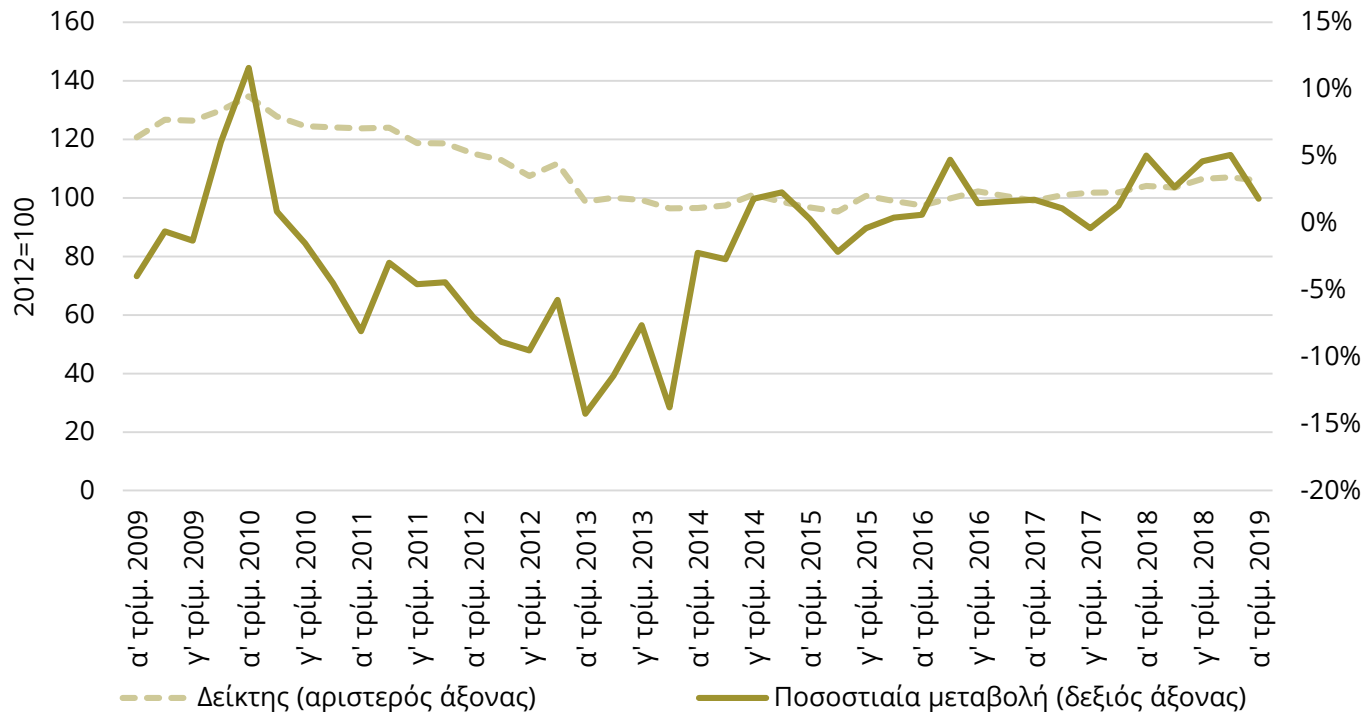
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

- Στο **19,2% το ποσοστό της ανεργίας** το α' τρίμ. του 2019 από 21,2% ένα έτος νωρίτερα
- **Αύξηση απασχόλησης σε 15 κλάδους.** Ενδεικτικά: Τουρισμός (+20,2 χιλ.), Εκπαίδευση (+20,2 χιλ.), Ενημέρωση και Επικοινωνία (+14,7 χιλ.), Δημόσια διοίκηση (+12,3 χιλ.).
- Όμως, η απασχόληση **μειώθηκε σε 6 κλάδους.** Ενδεικτικά: Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών (-6,7 χιλ.), Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (-5,3 χιλ.), Κατασκευές (-4,7%).

Άνοδος μισθολογικού κόστους για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο

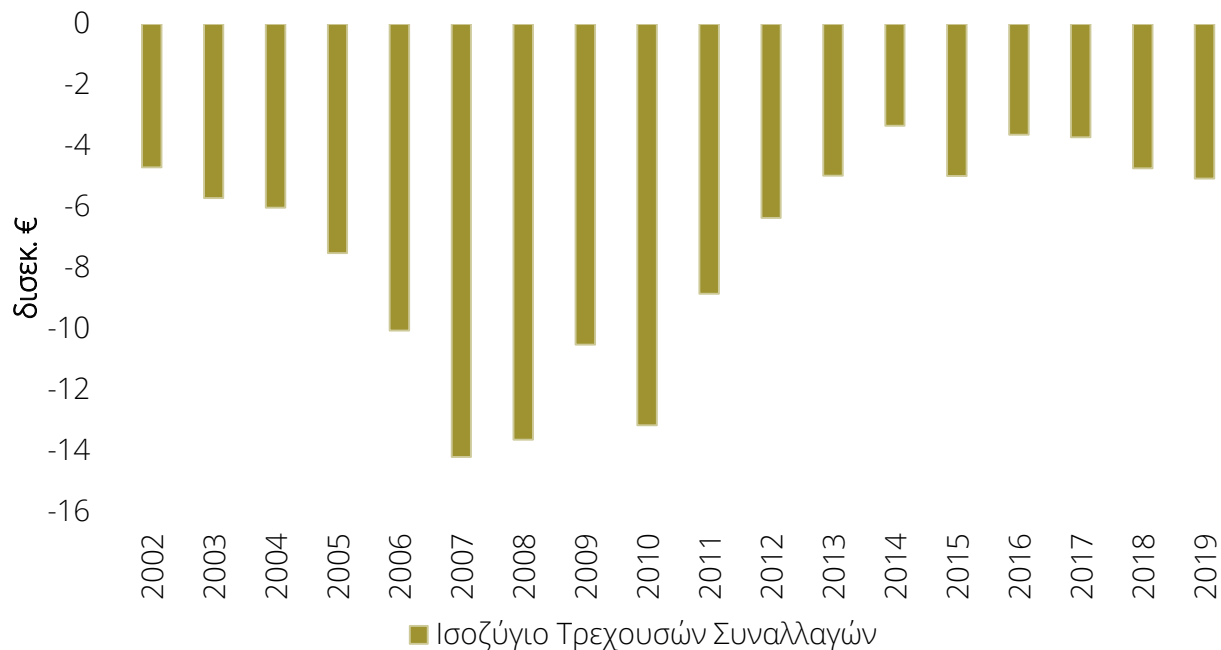
Εξέλιξη εποχικά διορθωμένου δείκτη μισθολογικού κόστους

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

- Άνοδος δείκτη κατά 1,8% το α' τρίμ. 2019, σε συνέχεια αύξησης 5% πριν ένα έτος

Συνεχίστηκε η τάση διόγκωσης του ελλείμματος του Ισοζυγίου ΤΣ το 2018 στο πρώτο 4μηνο του 2019

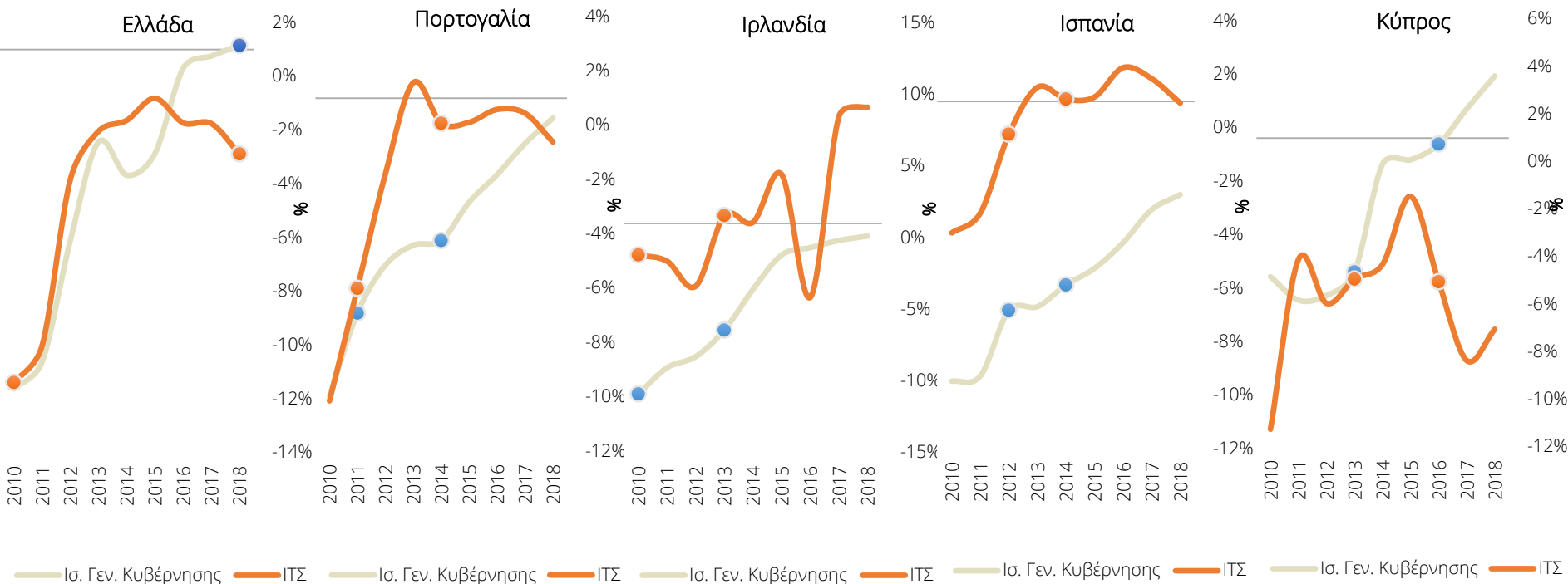

Πηγή: ΤτΕ

- Στα €5,0 δισεκ. το έλλειμμα του ΙΤΣ στο πρώτο τετράμηνο του 2019, έναντι €4,7 δισεκ. το 2018
- Διόγκωση ελλείμματος στα Ισοζύγια Αγαθών και Δευτερογενών Εισοδημάτων
- Αντιστάθμιση από την ενίσχυση του πλεονάσματος στο Ισοζύγιο Υπηρεσιών

Σημαντική βελτίωση δίδυμων ελλειμμάτων στις χώρες που εφαρμόσαν προγράμματα προσαρμογής*

* Οι τελείες στις γραμμές υποδηλώνουν την αρχή και τη λήξη των Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής. Τα μεγέθη είναι εκφρασμένα ως % ΑΕΠ. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης δεν περιλαμβάνει τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Πηγή: Eurostat

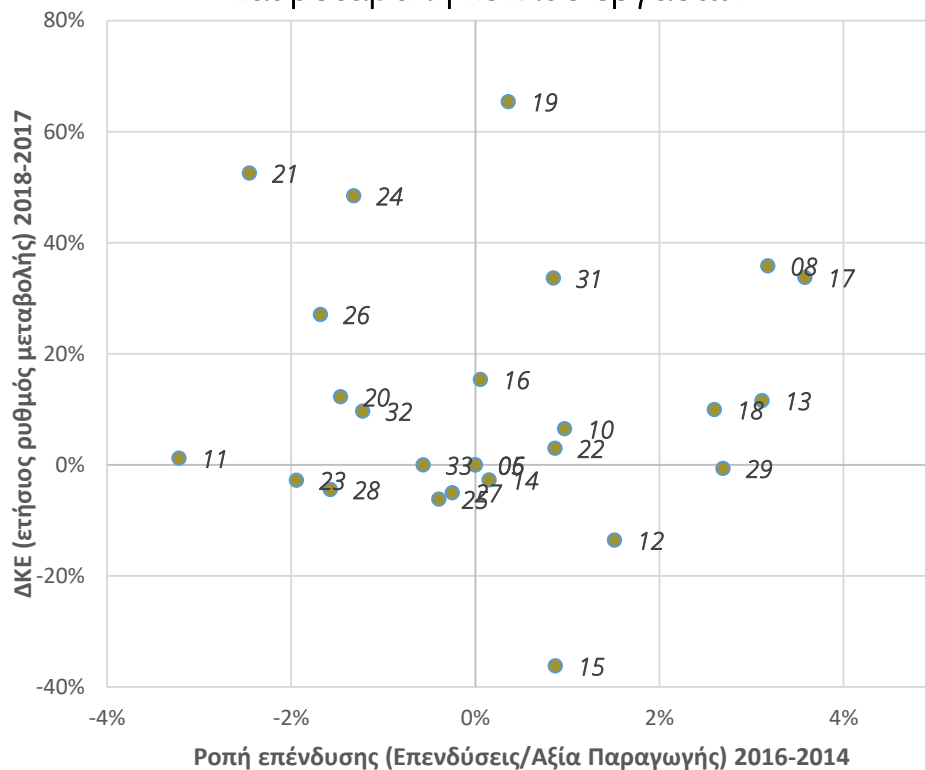
- Με εξαίρεση την Κύπρο, στη διάρκεια των προγραμμάτων η δημοσιονομική προσαρμογή ήταν χαμηλότερη έναντι της προσαρμογής στον εξωτερικό τομέα (Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών)
- Όμως, εκτός της Ιρλανδίας, ύστερα από μια περίοδο βελτίωσης, το εξωτερικό ισοζύγιο επιδεινώθηκε
- Αντιθέτως, η δημοσιονομική προσαρμογή συνεχίζεται, και κατόπιν των προγραμμάτων

Ενδείξεις από τη Βιομηχανία μετάβασης σε νέο αναπτυξιακό πρότυπο

- Αύξηση κύκλου εργασιών (ΚΕ) στη Βιομηχανία κατά 24,2% την περίοδο 2017-2018
- **Εξαγωγές**
 - Σχεδόν όλοι οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη αύξηση πωλήσεων, σημείωσαν σημαντική αύξηση πωλήσεων στη διεθνή αγορά
 - Υπάρχουν κλάδοι με μικρή παρουσία διεθνώς και πολύ θετικά αποτελέσματα στην εγχώρια αγορά προσφάτως
- **Επενδύσεις / αξία παραγωγής** - ποικίλες τάσεις στους κλάδους της βιομηχανίας:
 - **↑ επενδύσεων ↑ ΚΕ**
 - **↑ επενδύσεων ↓ ΚΕ**
 - **↓ επενδύσεων ↑ ΚΕ**

Ροπή επένδυσης των κλάδων της βιομηχανίας (NACE Rev.2) και μεταβολή κύκλου εργασιών

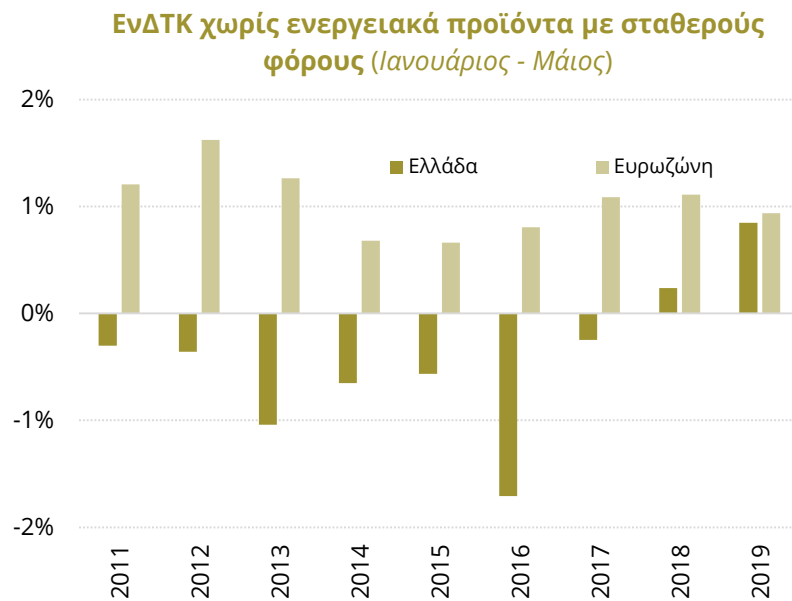
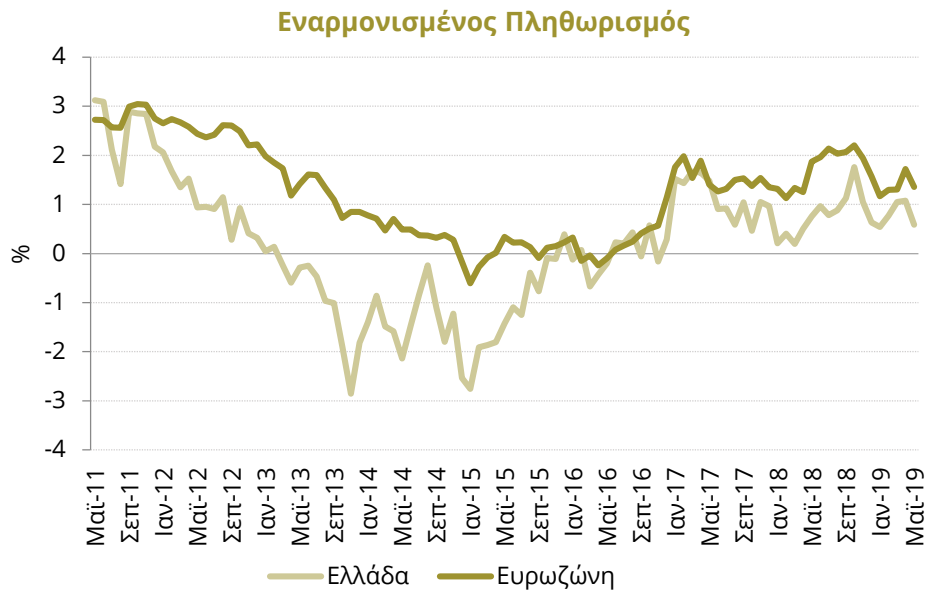

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία: IOBE

Η τόνωση της **εξωστρέφειας** αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό όλων σχεδόν των κλάδων της βιομηχανίας με σημαντική ενίσχυση ΚΕ. Δεν προέκυψε αντίστοιχη συσχέτιση ανάμεσα στην **επενδυτική ροπή** και τον κύκλο εργασιών. Ιδιομορφίες της επίδρασης των επενδύσεων (π.χ. εκκίνηση απόδοσης) ανά κλάδο

Ενίσχυση τιμών σε σύγκριση με το πρώτο πεντάμηνο του 2018

Πηγές: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Eurostat

Ευρωζώνη: Σταθερός πληθωρισμός σε σύγκριση με το α' πεντάμηνο του 2018 (1,4%)

Ελλάδα (Ιανουάριος- Μάϊος 2019): παραμένει για τρίτη συνεχή χρονιά σε θετικό πεδίο τιμών ο πληθωρισμός: 0,6%, έναντι 0,1% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα πέρυσι

- Αρνητική επίδραση από έμμεσους φόρους, μηδενική από τα ενεργειακά αγαθά. Αύξηση τιμών αποκλειστικά από τόνωση της εγχώριας ζήτησης - λοιπούς παράγοντες

Δείκτης Τιμών Παραγωγού (Ιαν.- Απρ. 2019): +2,8%, έναντι +1,0% το α' τετράμηνο του 2018, λόγω Ενέργειας

Πρώρες εθνικές εκλογές, κυβερνητική αλλαγή

Προηγούμενες δημοσιονομικές παρεμβάσεις Μαΐου και κατάργηση εκείνων για το 2020 (αφορολόγητο, ΕΝΦΙΑ, εισφορά αλληλεγγύης)

Προεκλογική ευφορία: Βελτίωση προσδοκιών κυρίως στα νοικοκυριά, πιο επιφυλακτικές οι επιχειρήσεις. Κλιμάκωση ενδιαφέροντος από το εξωτερικό.

Περαιτέρω αποκλιμάκωση επιτοκίων: πρόσβαση σε κεφάλαια, φθηνότερη εξυπηρέτηση δημ.χρέους

Προσεχώς αξιολόγηση μέτρων από Ενισχυμένη Εποπτεία.
Προσαρμογή το μείγμα πολιτικής;
Θέμα αξιοπιστίας συμφωνημένης πολιτικής

Καθυστερήσεις στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων

Προσκόμματα σε ταχύτερη ανάκαμψη

Σε μετάβαση το οικονομικό περιβάλλον

Ποικίλες επιδράσεις στην επιχειρηματικότητα

Εν αναμονή των νέων μέτρων, αλλά...

Περιλαμβάνονταν μεσοπρόθεσμες φοροελαφρύνσεις στον προϋπολογισμό του 2019 → ήδη στο σχεδιασμό κάποιων επιχειρήσεων → ίσως μεγαλύτερη επίδραση από μεταρρυθμιστικό «σοκ»

Μικρή πιστωτική επέκταση επί πεντάμηνο, για πρώτη φορά από το 2010

Ευνοείται βελτίωση όρων δανεισμού από χαμηλά επιτόκια

Αύξηση κατώτατου μισθού - επέκταση κλαδικών συλλογικών συμβάσεων

Επιδείνωση διεθνούς περιβάλλοντος, επιβράδυνση Ευρωζώνης

Σημαντική τόνωση δραστηριότητας - ρευστότητας εξωστρεφών επιχειρήσεων τα προηγούμενα χρόνια → κίνητρο επενδύσεων

Συνεχίζεται η άνοδος στις εξαγωγές υπηρεσιών

Κύριοι στόχοι η αποτελεσματική μείωση των ΜΕΔ και η ανάκαμψη των πιστώσεων στην πραγματική οικονομία

Θετικές εξελίξεις

- Ανάκαμψη χρηματιστηριακών αξιών τραπεζών, σταδιακή αύξηση καταθέσεων ιδιωτικού τομέα, εξάλειψη χρηματοδότησης από ακριβό ΕΛΑ, ανάκαμψη πιστώσεων προς ΜΧΕ (πρώτη φορά από το β' εξάμ. 2011)

Προκλήσεις

- Επιτάχυνση μείωσης ΜΕΔ, με πιο ποιοτικό μείγμα στρατηγικής: περισσότερες πωλήσεις, τιτλοποιήσεις και εισπράξεις από ενεργητική διαχείριση, λιγότερες διαγραφές
- Ανάγκη συστημικής λύσης για τον περιορισμό των ΜΕΔ (αξιολόγηση προτάσεων ΤΧΣ και ΤτΕ σε εκκρεμότητα)
- Ανάγκη πλήρους εφαρμογής πρόσφατων αλλαγών στο ρυθμιστικό πλαίσιο, σε σχέση με αποτελεσματικότητα πλειστηριασμών, νέο πλαίσιο προστασίας πρώτης κατοικίας, πλατφόρμα εξωδικαστικού συμβιβασμού

Προσδοκίες: Αναμένεται οριακή συρρίκνωση πιστώσεων στο σύνολο του 2019, ανάκαμψη μόνο στο σκέλος των ΜΧΕ

Προβλέψεις 2019

Επιτάχυνση ιδιωτικής κατανάλωσης ($\approx +1,2\%$):

- Δημοσιονομικές παρεμβάσεις (περισσότερες κοιν. δαπάνες, φοροελαφρύνσεις, νέα συνταξιοδοτική παροχή)
- Αύξηση κατώτατου μισθού. Αβέβαιη η επίδρασή του μεσοπρόθεσμα, σε συνάρτηση με τις επιμέρους κλαδικές εξελίξεις στην παραγωγικότητα.
- Ενίσχυση απασχόλησης, από εξαγωγικούς κλάδους (λιγότερο από πέτυσι), δημόσιο τομέα, Κατασκευές

Στασιμότητα ή μικρή άνοδος δημόσιας κατανάλωσης

- Μικρή αύξηση αμοιβών προσωπικού, στασιμότητα δαπανών για αγορές αγαθών - υπηρεσιών την περίοδο Ιαν. - Μαΐου
- Επίδραση διαδοχικών εκλογικών αναμετρήσεων στο β' τρίμ.

Κλιμάκωση επενδύσεων (+8-11%):

- Νωρίτερη υποχώρηση εκλογικής αβεβαιότητας
- Ήπια πιστωτική επέκταση, καλύτερευση όρων δανεισμού
- Περισσότερη δραστηριότητα σε αποκρατικοποιήσεις - παραχωρήσεις
- Ώθηση από άνοδο εξαγωγών προηγούμενων ετών (Μεταποίηση, Τουρισμός Μεταφορές) → σε μεγάλο βαθμό θα υλοποιηθούν από τον Κατασκευαστικό κλάδο

Προβλέψεις 2019

Ηπιότερη ενίσχυση εξαγωγών (5,0% - 5,5%)...

- Αισθητές επιπτώσεις μέτρων εμπορικού προστατευτισμού, απώλειας ώθησης Q-E στη ζήτηση της Ευρωζώνης, ανόδου ανταγωνιστικών τουριστικών προορισμών

...με ταυτόχρονη ενίσχυση εισαγωγών (6,0-6,5%)

- Λόγω περισσότερων επενδύσεων (μηχανήματα, μετ. μέσα), υψηλότερης ζήτησης υπηρεσιών από νοικοκυριά (π.χ. τουριστικών)

Βραδύτερη υποχώρηση ανεργίας, λίγο χαμηλότερα από 18,0%

- Περισσότερες θέσεις εργασίας σε εξαγωγικούς τομείς, Δημ. Τομέα, Κατασκευές

Οριακά μικρότερη από πέρυσι άνοδος τιμών ($\approx 0,3 - 0,5\%$)

- Από υψηλότερη καταναλωτική ζήτηση, καθώς η αρνητική επίδραση των φόρων θα ενισχυθεί από τη μείωση του ΦΠΑ

Ρυθμός ανάπτυξης το τρέχον έτος 1,8%

Ειδική μελέτη

Η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων ως μοχλός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας

Περιεχόμενα και στόχος της μελέτης

Ενεργειακή αποδοτικότητα – Οφέλη;

Το θεσμικό πλαίσιο στην ΕΕ – πορεία προς τους στόχους

Πού βρίσκεται η ενεργειακή αποδοτικότητα κτιρίων στην Ελλάδα

Επιδράσεις στην οικονομία από την εφαρμογή των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια

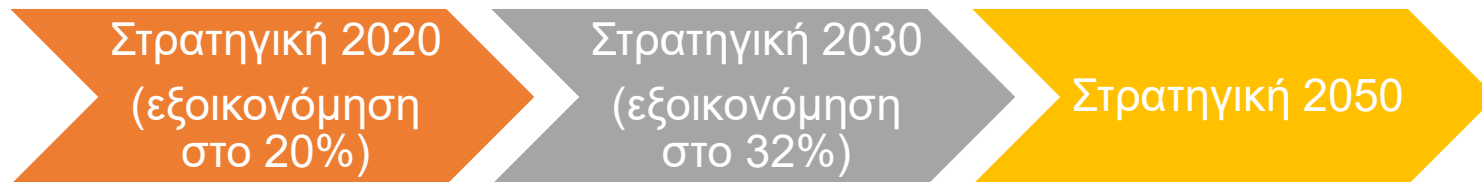

Προτάσεις πολιτικής

Η μελέτη έχει στόχο την ανάδειξη του οφέλους για την ελληνική οικονομία από την επιτάχυνση της εφαρμογής των δράσεων ενεργειακής αποδοτικότητας και εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενέργεια έχει συγκεκριμένους στόχους με εφαρμογή μεσοπρόθεσμων πολιτικών

Στόχοι:

Εξασφάλιση προμήθειας ενέργειας – Ασφάλεια εφοδιασμού

Μείωση των εκπομπών CO₂, μετρίαση και προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

Ενιαία, ολοκληρωμένη αγορά ενέργειας εντός ΕΕ
Ανταγωνιστικό περιβάλλον & προσιτές τιμές

Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τομείς

Όλες οι μεσοπρόθεσμες ευρωπαϊκές στρατηγικές λαμβάνουν υπόψη τους την προστασία του κλίματος και κατ' επέκταση της βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας

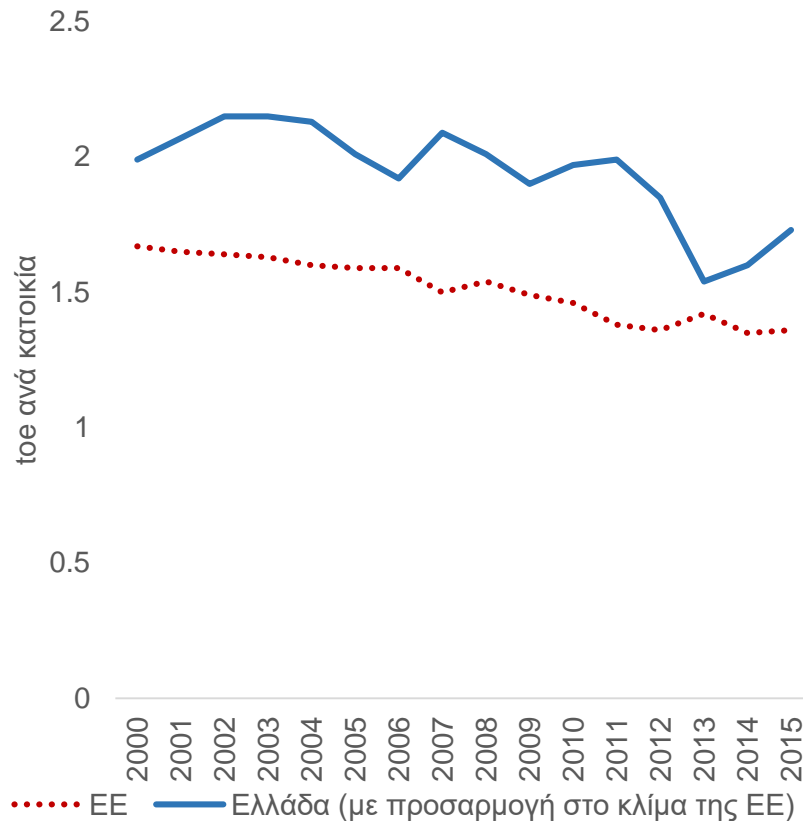

Με προσαρμογή στις μέσες κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στην ΕΕ, η κατανάλωση ενέργειας ανά κατοικία στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα υψηλή

Κατανάλωση ενέργειας ανά κατοικία

Κατανάλωση ενέργειας ανά κατοικία με προσαρμογή ως προς το κλίμα της ΕΕ

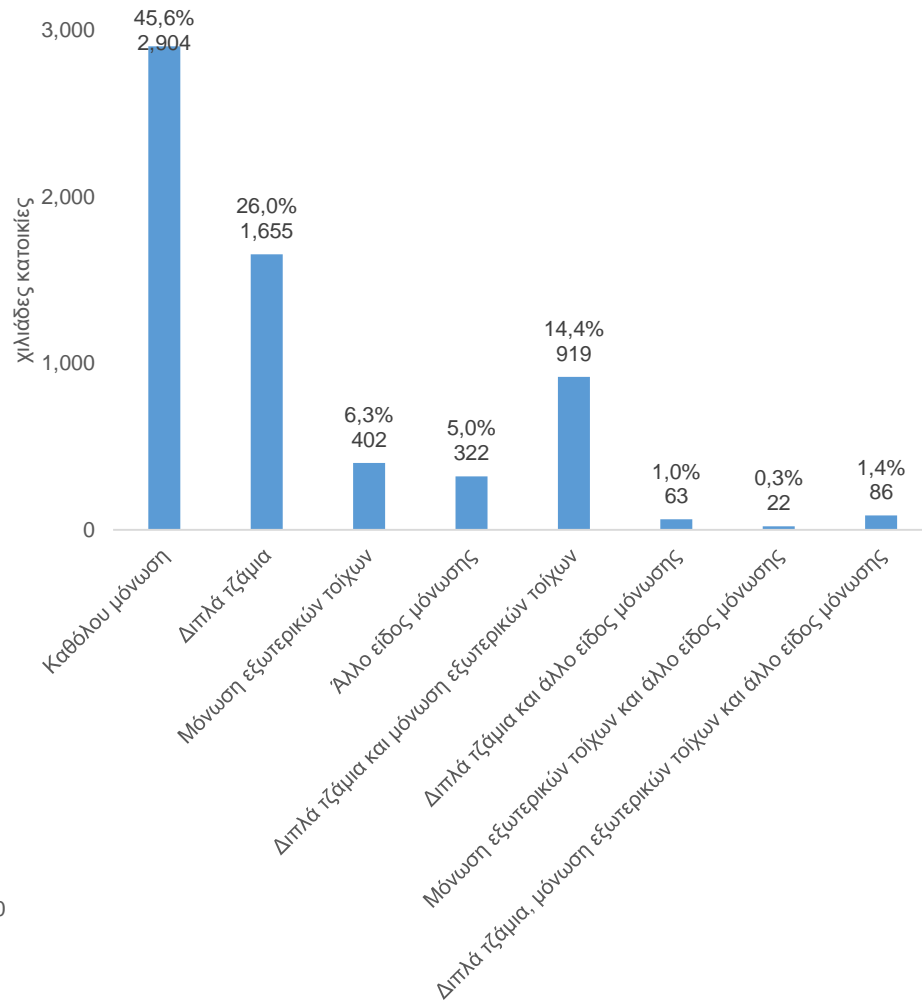
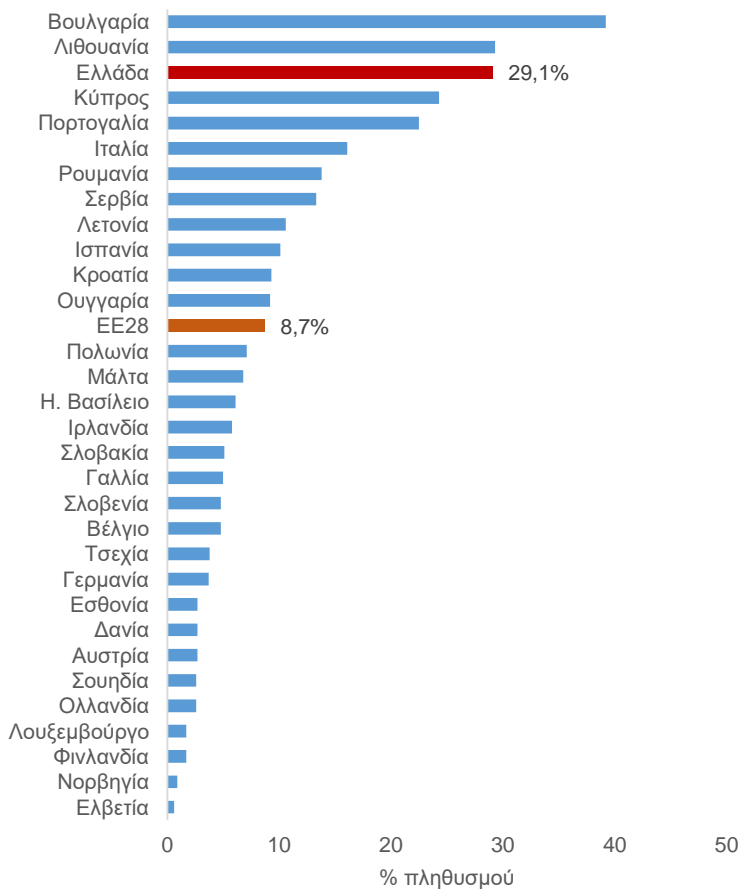

Πηγή: Odyssee

Το ποσοστό του πληθυσμού στην Ελλάδα χωρίς επαρκή θέρμανση είναι τριπλάσιο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Μεγάλο ποσοστό κατοικιών δεν έχει μόνωση.

Ποσοστό πληθυσμού που δεν έχει επαρκεία θέρμανσης (2016)

Πηγή: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή πληθυσμού-κατοικιών 2011

- **Σενάρια ενεργειακής αναβάθμισης**
 - Περίοδος 2018-2030
 - % ανακαίνισης κατοικιών
 - Ένταση ανακαίνισης
 - Είδη κτιρίων (οικιακά, τριτογενής τομέας)
 - Κόστος ανακαίνισης (μέσο κόστος επένδυσης ανά 1kwh)
 - Εκτίμηση και της μείωσης στη ζήτηση ενεργειακών αγαθών

Σενάρια εκτίμησης επίδρασης

Σενάριο βάσης

Συντηρητικό Σενάριο (Σενάριο 2 Έκθεσης ΥΠΕΝ)

Φιλόδοξο Σενάριο (Σενάριο 3 Έκθεσης ΥΠΕΝ)

Σενάριο Στόχων (Σενάριο 5 Έκθεσης ΥΠΕΝ)

Μέθοδος υπολογισμού οικονομικών επιδράσεων μέσω σεναρίων ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων

Για κάθε σενάριο και έτος στην περίοδο 2018-2030 υπολογίστηκε η διαφορά της δαπάνης για τις παρεμβάσεις του εκάστοτε σεναρίου από την αντίστοιχη δαπάνη στο σενάριο βάσης

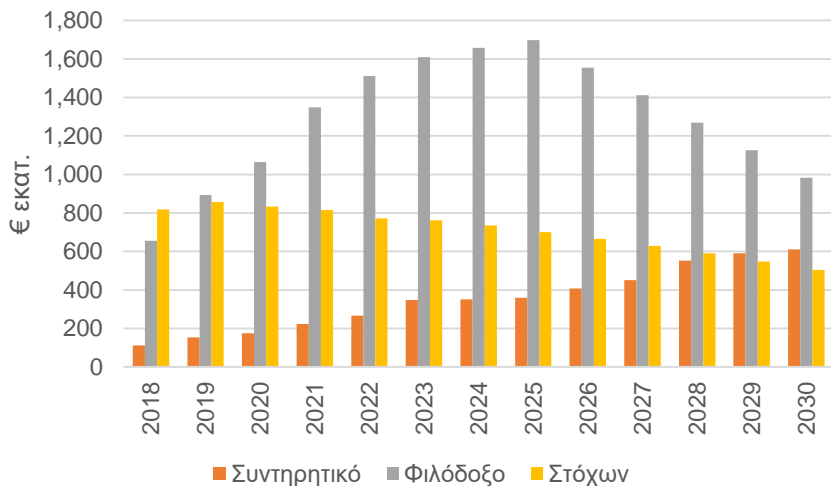
Η επιπλέον δαπάνη ανά σενάριο και ανά έτος θεωρήθηκε ως εξωγενής διαταραχή (shock) στη ζήτηση της οικονομίας, το οποίο κινητοποιεί την οικονομική δραστηριότητα στην χώρα

Για κάθε τέτοια εξωγενή διαταραχή υπολογίστηκαν οι παρεπόμενες (πολλαπλασιαστικές) επιδράσεις στην οικονομία με την μέθοδο Εισροών-Εκροών

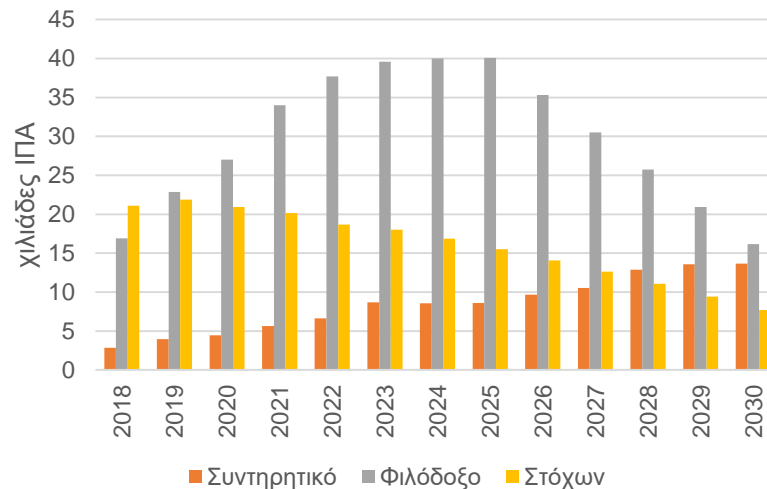

Λαμβάνοντας υπόψη τις πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην οικονομία, εκτιμήθηκε ο αντίκτυπος των σεναρίων στην Ελλάδα ως το 2030

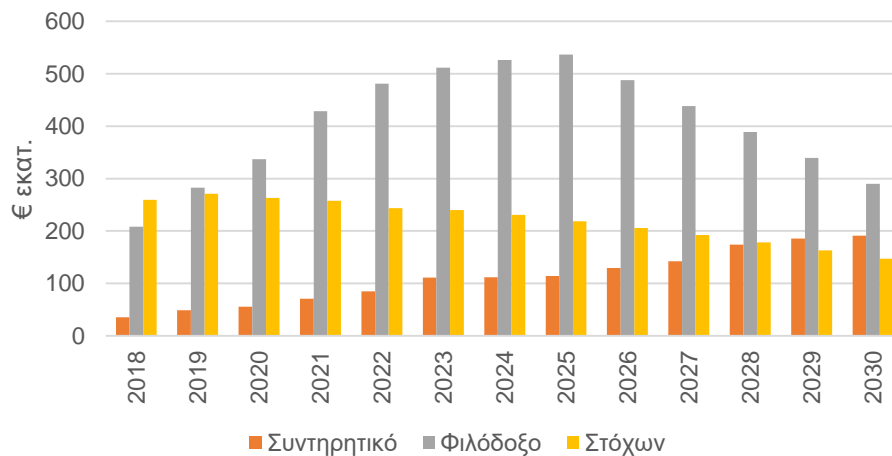
ΑΕΠ

Απασχόληση

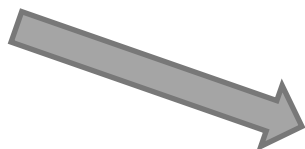
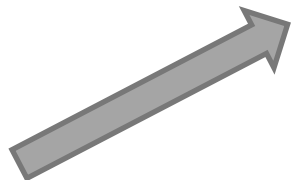
Έσοδα του Δημοσίου

Στο σενάριο επίτευξης των στόχων, τα οφέλη στην οικονομία είναι σημαντικά

Για κάθε **€1 επένδυσης**
στην ενεργειακή αναβάθμιση
κτιρίων

...προστίθενται περίπου
€1,43 στο ελληνικό ΑΕΠ

... και περίπου **€0,50 στα έσοδα
του Δημοσίου**

Τέλος, κάθε **€1 εκατ. επένδυσης...**

...δημιουργεί **34 θέσεις**
απασχόλησης στην ελληνική
οικονομία

Ευχαριστούμε πολύ!

www.iobe.gr

twitter.com/IOBE_FEIR